

ROOSEVELT NA- DALJUJE VOJSKO PROTI "POHLEPU"

Predsednik pozivlja narod na boj proti "silam posebnih privilegijev." Odločitve najvišjega sodišča glede AAA se je dotaknil le mimogrede.

WASHINGTON, 8. jan. — Predsednik Roosevelt je nocoj na Jackson Day banketu demokratske stranke v hotelu Mayflower pred 1700 navdušenimi pristaši uradno odprl kampanjo za ponovno izvolitev s pozivom na vse državljane, brez razlike na stranko, da se mu pridružijo v borbi "proti silam posebnih privilegijev in pohlepnosti znatraj naših meja."

Te sile je Roosevelt označil kot "naše sovražnike". Izjavil je, da resnično vprašanje pred deželo je "pravica povprečnega moža in ženske, da vodi boljše in srečnejše življenje." Trenotek nato pa je dostavil: "Temeljno vprašanje je ohranitev ljudske vlade."

Na banketu so bili navzoči vodilni demokratje iz vseh delov dežele, ki so plačali \$50 vstopnine, od katere se bo \$45 porabilo za pokritje deficita, ki ga ima stranka še od zadnjih predsedniških volitev. Govor predsednika je bil po radiu razposlan širom dežele. Slični banketi so se vršili nocoj po vseh mestih, malih in velikih, od Atlantika do Pacifika. Pričakuje se, da bo stranka na ta način dobila \$250.000 dohodkov.

"Mi se ne umaknemo!" so bile zadnje besede Rooseveltovega govora, ki pa je bil manj bojevit kot poslanica, katero je pretekli petek podal pred kongresom Zed. držav.

Odločitev najvišjega sodišča, ki je v ponedeljek ubila farmersko postavu AAA, je predsednik omenil le mimogrede. Dejal je, da se tozadevno noče prenapenjati, da pa proučuje oba odloka, večinoma v manjšinskem, kajti po njegovem mnenju je najvišje sodišče podalo še malo tako važnih odločitev.

"Končni rezultati teh odlokov bodo izvajali vpliv na življenje Amerikancev še dolgo let v bodočnosti," je izjavil predsednik. "Dovolj je, ako rečem, da bo moja administracija še tudi naprej stalno in brez odnehanja delovala na to, da bo ameriško poljedelstvo deležno pravice in blagostanja."

(Clevelandski demokratje so imeli Jackson Day banket v hotelu Hollenden. Navzočih je bilo 1500 oseb in zastopane so bile vse frakcije stranke, ki so drugič sicer sprte med seboj. William J. Kennedy, ki je bil stolarnatelj, je dejal: "Med nami ne more biti nobenih razlik, kadar se gre za predsednika Roosevelta. Na tej točki smo v soglasju, in upam, da pride do harmonije tudi glede drugih stvari.")

Prvorojenček

Storklja se je oglasila pri Mr. in Mrs. Anton Kostelec, Holmes Ave. ter pustila fantka prvorojenca. Mrs. Kostelec je hčerka Mr. in Mrs. Pavel Znidaršič, 14930 Whitcomb Rd. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnici. Naše čestitke!

Sleparija s hranilnimi knjižicami pred veliko poroto

Med osleparjenimi je mnogo naših ljudi, katerim se je za vloge dajalo lote na pokopališču.

Včeraj je urad okrajnega prosekutorja v Clevelandu začel z akcijo potom velike porote z ozirom na velike sleparije, ki so prišle na dan v zvezi z nakupovanjem hranilnih knjižic raznih posojilnic. Prizadetih je tudi več Slovencev. V sleparijo so zapleteni uradniki družbe Whitehaven Park Association, ki je od ljudi izvajala hranilne knjižice z obljubo, da bodo dobili plačan sleherni dolar, kot "jamstvo" pa se jim je dalo nekakšne listine za lote na nekem pokopališču. Prosekutor je za danes pozval pred veliko poroto štiri uradnike omenjene družbe, toda predsednika omenjene družbe, Morrisa Loeber, se včeraj ni moglo nikjer najti. Pri odkritju sleparije je pomag-

gal Better Business Bureau.

Kot se poroča, so med žrtvami, katerim se je na ta način izdalo hranilne knjižice, tudi naslednji naši ljudje, ki bodo danes izpričevali pred veliko poroto: August Kovač in Frank Mahorčič, 1016 E. 64 St.; Peter Cigetič, Mary in hči Mary, 6302 Bonna Ave.; Frank Perme, 1133 Norwood Rd.; Mary Hrastar, 5901 Prosser Ave.; Rudolf Hrovat, 1217 E. 60 St.; Andrej Kočevar, 1020 E. 64 St.; Marija Mervar, 1136 Norwood Rd.; Fany Franc, 1113 E. 63 St.; Mrs. John Sporar, 1564 E. 45 St.; Marjorie Petrovič, 1401 E. 39 St. in Fred Majzec, 7411 Lawnview Rd. Eden izmed osleparjenih rojakov, Rudolph Hrovat je slep.

Skok v smrt

Včeraj ob 4:40 popoldne je 55-letni Benjamin C. Hinig, predsednik inšurence tvrdke Hinig-Bixby Co. stopil na okno svoje pisarne v 6. nadstropju National City Bank poslopja, zaklical "Goodbye everybody!" ter skočil na tlak, kjer je obležal mrtev. Malo je manjkalo, da truplo ni zadelo neke mlade ženske, ki je šla mimo poslopja. Dve uslužbenki v uradu inšurence tvrdke sta povedali policiji, da je bil Hinig sam v svoji pisarni kakih deset minut, predno je napravil smrtni skok. Ko sta začeli krik ter pogledali skozi vrata, ki so bila odprta, sta videli, kako je planil v nižino. Kot se je zvedelo, se je Hinig odločil za smrt radi finančnih skrbi. Pred smrtjo je uredil vse svoje poslovne zadeve, toda ni pustil nobenega pisanja. Pred skokom je položil na mizo uro in \$35. Hinig se je pred leti bavil s zemljiško kupčijo ter je zgradil mnogo hiš na Shaker Heights. Pred par leti je prijateljem rekel, da je v polomu na borzi in drugače izgubil pol milijona dolarjev. Pokojni zapuščina žena, dve hčeri in enega sina.

Reed toži

Neodvisni councilman William C. Reed je včeraj na prizivnem sodišču vložil tožbo, v kateri zahteva, da se ga prizna kot predsednika mestne zbornice. Na prvi seji mestne zbornice, ki se je vršila zadnji ponedeljek, je bil teoretično izvoljen republikanec De Maioribus, toda predno je bil naznanjen izid volitev, je par councilmanov umaknilo podporo De Maioribus ter dalo glasove Reedu. Trdi se, da je po splošno priznanem parlamentarnem redu to pravilno in da De Maioribus nima pravice do sedeža. Demokratje, ki so glasovali za Reeda, potem ko je njih kandidat Artl propadel, pravijo, da bodo šli do skrajnosti, da se De Maioribus vrže s predsedništva.

V bolnišnici

V Marine bolnišnici je bil prepeljan Florijan Mesojedec, 21012 Nauman Ave., član društva "Naprej" št. 5 SNPJ. Prijatelj ga lahko obiščejo med tednom od 2. do 3. ure popoldne in od 7. do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa od 2. do 3. popoldne. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Ameriško poslaništvo v Rimu zastraženo

Rooseveltov govor proti avtokraciji je izzval besne napade na Ameriko v italijanskih časopisih.

RIM, 9. jan. — Vsled besnih napadov, ki jih je po naročilu Mussolinija italijansko časopisje skozi dva dni sipalo na Zed. države, se je stražo pred ameriškim poslaništvom danes iz dveh mož povečalo na osem. Vendar do javnih demonstracij proti Ameriki doslej še ni prišlo. Napade na Ameriko je izzval govor predsednika Roosevelta, v katerem je zadnji petek izjavil, da so avtokratske vlade v Evropi odgovorne za nevarnost splošne vojne.

Rooseveltov govor so laški listi označili kot "pridigo, ki ne more ustaviti Italijanov v Afriki." List "La Tribuna" imenuje Roosevelta "diktatorja", medtem ko "Giornale d'Italia" piše, da je ameriška demokracija sicer ugonobila Indijance, ne more pa zatreti ganeštva.

"La Tribuna" primerja "revne, izstradane italijanske delavce", ki so za "mizerno plačo zgradili new-yorške nebotičnike", z delavci v Italiji, o katerih pravi, da "so si popolnoma svesti svojih pravic, katere so si priborili s silo, potem ko so na svojo žalost spoznali, da jih z besedami ne morejo dobiti."

Kot se je danes zvedelo iz absolutno zanesljivih virov, je Mussolini listom ukazal, da skozi dva dni napadajo Ameriko, potem pa prenehajo. Napadi so včeraj torej prenehali kot bi odrezali.

Du Ponti so glavni podporniki Liberty Lige

WASHINGTON, 6. jan. — Tu je bilo te dni objavljeno finančno poročilo American Liberty Lige, katero so pred 18 meseci organizirali demokrati in republikanski reakcionarji "za ohranitev ustave." Iz poročila je razvidno, da je Liberty liga v tem času prejela \$433.175 prispevkov, in da so četrtino od te svote darovali ali posodili člani družine Du Pont, ki lastuje v Wilmingtonu, Del., velike municijske in kemične tovarne.

Drugi magnati, ki so se odrezali z veliki svotami, so sledeči: John J. Raskob, ki je leta 1928 vodil Al Smithovo predsedniško kampanjo, \$15.000; Alfred P. Sloan, predsednik General Motors Co., \$15.000; E. T. Weir, pittsburski jeklarški magnat, \$15.000, in Jos. E. Widener, kapitalist iz Philadelphije, \$15.000.

Du Pontova družina je skupno prispevala \$143.250, razen tega pa sta dva uradnika Du Pont kompanije dala še vsak po \$15.000. Liberty liga je dosedaj za svojo propagando potrošila \$389.973, od katere svote je dobil predsednik lige, Jouett Shouse, ki je bil poprej predsednik narodne demokratske eksekutive, \$54.750 kot plačilo in za potne stroške.

Preste

V pekariji Mr. Antona Novaka, 6218 St. Clair Ave., dobite fine preste, kakršne pečejo v starem kraju.

Nova pravila za državljanske izpite

Colonel D. W. MacCormack, priseljeniški in naturalizacijski komisar, je ravnokar objavil navodila glede oblike bodočih izpiztov za kandidate za naturalizacijo. To postopanje bo od sedaj enolično in naturalizacijski izpraševalci imajo določena navodila, o kakih predmetih naj izprašujejo prosilce za državljanstvo. To se je prvič zgodilo, od kadar je bila vzakojena osnovna naturalizacijska postava pred kakimi tridesetimi leti.

Od sedaj naprej ne bodo naturalizacijski izpraševalci smeli postaviti takih vprašanj na kandidate kot "Koliko galon vode izliva reka Amazonkska vsako uro. Izpit mora od sedaj le služiti v svrhu, da kandidat dokaže, da je udan načelom ameriške konstitucije. Zahteva se, da pozna osnovna načela, ne pa da se je na pamet naučil kakih podatkov in fraz.

Navodila določajo, da predpogoji za naturalizacijo bodo oni ki jih zakon zahteva, ne pa kaj edinemu izpraševalcu pade v glavo vprašati kandidata. Naj se položi večjo važnost na dober moralni značaj in na kandidatovo stališče, napram svoji družini, sosedom, občini, vladnim ustanovam in javnemu dobru kot na golo tehnično znanje detaljnih podatkov glede vlade.

Dasi konstitucija naroča enolično zakonodajo glede naturalizacije in je kongres vzakonił postave v tem pogledu, vendar ni bilo nikake enoličnosti, kar se tiče upravnega izvrševanja teh postav. To je obelodanila preiskava, ki se je izvršila tekom dveh let širom Združenih držav, ki je pokazala, da so v pogledu vprašanj, stavljenih na naturalizacijske kandidate, veljali bolj nazorji posrednih izpraševalcev, kot ono kar zakon zahteva.

Nabrali so 848 vprašanj, stavljenih od 54 izpraševalcev. Ni ti eno vprašanje ni bilo uporabljeno od vseh. 80% vprašanj se je tikalo le dejstvenih podatkov, le 20% vprašanj je zahtevalo nekaj premišljevanja.

Izmed vprašanj, stavljenih na kandidate, v dokaz njihove udanosti do ameriške ustave, so bila taka brezpomembna in zvičajna vprašanja:

Kako visok je spomenik na Bunker Hill? Koliko zvezd je v kvodru? Koliko nog ima Konstitucija? Zakaj se je Irška borila? Kako dolgo "sedil" kongresnik? Ali more kongres sprejeti zakon, po katerem ne vtaknejo v zapor za štiri-deset let? Ako ima kdo sedem otrok, ali mora plačati za javno šolstvo? Ako zakon ni podpisan, ali je mogoče, da je to dober zakon?

Navodila nalagajo, da morajo vbočice vsa vprašanja, stavljen na kandidata, biti jasna, odkritosrečna in enostavno izražena—brez nikakih zvijač in zmedenosti in svrha vprašanj naj bo le ta, da obelodanijo, da-li ima prosilec bistveno kvalifikacijo za dobro državljanstvo.

V ilustracijo navodil in kot kažipot za izpraševalce je Col. MacCormack pripravil izveček osnovnih načel Konstitucije in organizacije ameriške vlade, vse to v enostavnem jeziku in brez vseh tehničnih detaljev. Izpraševalci so poučeni, naj postavijo kandidata v stik s primerno šolsko oblastjo. Spr-

Upor proti Italiji izbruhnili v južnem Tirolu

500 rekrutov v revolti proti ukazu za odhod v Abesinijo. Dva moža ubita v ostrem boju s fašisti, predno se je punt potlačilo.

V zadnjem mesecu je 1500 Tirolcev zbežalo preko meje v Švico, Avstrijo in Jugoslavijo.

INOMOST, Avstrija, 8. jan. — Nocoj je prišlo v Inomost poročilo o silnih proti-italijanskih izbruhih v južnem Tirolu, tekom katerih je 500 vojaških rekrutov zažgalo efigijo Mussolinija ter se uprlo ukazu za pošiljatev v Abesinijo.

Poročila, katerih laški viri seveda ne potrjujejo, pravijo, da so se upora vdeležili mladi Nemci iz gorskih pokrajin, ki so pred vojno pripadale Avstriji. V ostrih bojih med uporniki in fašističnimi milicijami, ki so sledili, predno se je punt zadušilo, sta bila dva moža ubita, mnogo pa je bilo ranjenih.

(V Rimu se v tej zvezi poroča, da je "nemogoče", da bi 500 južno-tirolskih vojaških novincev prišlo skupaj v enem kraju, ker pod italijanskim mobilizacijskim sistemom se pokliče naraven ustanov in javnemu dobru kot na golo tehnično znanje detaljnih podatkov glede vlade.)

Obenem se tu poroča, da je v minulem mesecu 1500 mladih Tirolcev dezertiralo iz italijanske armade ter zbežalo preko meje v Švico, Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrijska vlada pa je objavila tega poročila prepovedala.

Izbruh civilistov se je baje pričel v vasi Tirola, blizu Merana, kjer se je menda zbralo več tisoč Tirolcev na žalnem zborovanju radi smrti 24-letnega učitelja George Schmittnerja, ki je umrl v armadi.

Kot se poroča tukaj, je Schmittner umrl, ker je bil prisiljen na vojaški pohod, akoravno je bil resno bolan.

Tirolci so med klici "Doli s

tiranom!" zagnali efigije Mussolinija v ogenj, pravijo poročila. Poklicalo se je vojake iz Merana, ki pa so Tirolci, in niso hoteli streljati na ljudi. Potem so bili poklicani fašistični milicarji, ki so punt zatrl s puškami in bajonetami, pravijo poročila.

Neko drugo poročilo pa pravi, da je punt izbruhnul v Meranu. Kot se trdi, je 500 rekrutov ob sprejemu vesti, da morajo odriniti v Abesinijo, začelo trgati Mussolinijeve slike s sten vojašnice in kričalo "Doli z Mussolinijem!"

Castniki so poklicali fašistične milicarje, ki so upor zatrli šele po resnem boju, v katerem sta bila dva upornika ubita.

(Neka vest iz Berlina javlja, da je nemška vlada na Bavarskem ustanovila dvojce koncentracijskih taborišč, v katerih se nahaja 7000 južnih Tirolcev, ki so zbežali iz Italije.)

Pred par dnevi je bilo v pariških listih poročano tudi o drugih vojaških puntih v Italiji. Tako se poroča, da je v provinciji Romagnu, kjer je bil rojen Mussolini, revoltiral oddelek vojaških novincev, ko je imel odriniti v Afriko. Upornikom so se baje pridružili tudi civilisti, nakar so bili pozvani fašistični milicarji in prišlo je do ostrega boja, predno je bil punt zadušen.

Poroča se tudi, da je upor izbruhnul na neki oljni ladji, ki je dospela iz romanskega pristanišča na visoko morje. Iz Tunisa pa se poroča, da se je v Tripolitaniji oddelek vojakov-domacičnov uprl italijanskemu oficirju, katerega so umorili ter zbežali v Tunis, kjer so jih Francozi aretirali in razorožili.

Shod

Nocoj, ob 8. uri se v St. Nicholas srbski dvorani na E. 36 St. in Superior Ave. vrši shod, katerega prireja Coughlin's National Union for Social Justice klub. Vstopnina je prosta in javnost je vabljena, da se ga udeleži. Govorili bodo: James Hurley, Sara Terry, Nick Markusic in drugi.—Odbor.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: John Hočevar, 6618 Bliss Ave. in Elizabeth Kukecka, 6916 Bayliss Ave., Michael Kost, 1366 E. 29 St. in Mary Popović, 1366 E. 39 St. Bilo srečno!

Računi za plin

Račune za plin lahko plačate v našem uradu do 10. januarja, do 6. ure zvečer.

čevala javnih šol se bodo sprejela kot dokaz, da je kandidat primerno pripravljen. Naturalizacijski uradniki pa morajo obvarovati kandidate pred vsako politično, finančno ali drugo zlorabo.

Komisar je prepričan, da se po novem postopanju ni treba kandidatu bati pred izpitom, kajti kandidat, ki se je primer-no pripravil, more pričakovati, da bo izpit to dokazal in da ne bo propadel radi neznanja tega ali onega podatka. — FLIS.

Hauptmann prosi za zaslišanje

TRENTON, N. J., 8. jan. — Bruno Richard Hauptmann je governerju Hoffmannu poslal formalno prošnjo, da se mu v soboto dovoli priti pred državno pomilostitveno sodišče ter osebno prositi, da se ga reši smrti v električnem stolu. Hoffmann je nocoj izjavil, da bo prošnjo predložil pomilostitvenemu sodišču, ki bo odločilo, če se ji ugoditi ali ne, predno začne razmotrivati o slučaju.

Hauptmannova eksekucija je določena za petek 17. januarja ob 8. uri zvečer.

"Waterloo Camp"

Uradniki društva "Waterloo Camp" št. 281 W.O.W. za leto 1936 so sledeči: Predsednik John Rožanc, podpredsednik Frank Fende, tajnik John Cicich, blagajnik John Intihar, zapisnikar Frank Oblak, vratar Frank Berrec, spremljevalec Vinko Godina, nadzornik bolnikov F. Oblak, nadzorniki: Fr. J. Koss, Vinko Godina in Valentin Malnar. Seje se vršijo vsak drugi četrtek v mesecu. Danes zvečer se seja vrši v navadnih prostorih.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
 Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
 za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
 za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
 za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.25
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
 za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1913
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Prezident Masaryk

V zlati Pragi se je odigral velepomemben zgodovinski dogodek. Dosedanji prezident češkoslovaške republike Tomáš K. Masaryk je podal ostavko kot poglavar češkoslovaške države. Razlogi, ki so vodili prezidenta Masaryka do tega koraka, so znani. Spomlad je sivolasi prezident prekoračil 85. leto svojega življenja. Od lani se je njegovo zdravje zrahljalo in akoravno je za svojo visoko starost očeval občudovanja vredno svežnost duha in telesa, vendar ne more več vse svoje energije koncentrirati na državni in narodni posel, kakor je to od nekdanj smatral za svojo dolžnost, in zdi se mu, da je v sedanjih razburkanih časih potrebno, da se nahaja državno krmilo v mlajših krepkejših rokah. Razumljiva je tudi želja prezidenta Masaryka, da ob zatonu svojega življenja še vidi svojega naslednika in da naroči možu, ki bo stopil na njegovo mesto, iz polne zakladnice svoje modrosti in svoje avtoritete kar največ podpore ter tako zagotovijo kontinuiteto državniške misli, ki je, čuvana, negovana od njega, stvorila češkoslovaško državo in jo v kratkih 17 letih privedla na zavidno mesto med narodi kulturnega sveta. Tako Masarykova resignacija ne znači političnega potresa v življenju bratskega naroda in v politiki Evrope, temveč omogoča naravno nadaljevanje razvojne črte v češkoslovaški zgodovini.

Navzlic temu predstavlja ostavka prezidenta Masaryka važen zgodovinski dogodek. Z njo se zaključuje ena najpomembnejših in najsvetlejših dob češkoslovaške narodne zgodovine. Z odstopom predsednika Masaryka odhaja s svetovne pozornosti nosilec ene najizrazitejših vlog iz dobe prevrata v usodi evropskega človeštva, ena najiminentnejših osebnosti, ki jim je bila v zadnjih dvajsetih letih poverjena odločitev o bodočem razvoju Evrope, a povrh mož ki je poverjeno mu nalogo izvršil do kraja in z največjim uspehom.

Kaj pomenja ime dr. Tomaža G. Masaryka za češkoslovaški narod, je bilo ob neštetihih prilikah, v neštetihih člankih, razpravah in knjigah rečeno in napisano. O Masaryku obstoji danes velika literatura, h kateri so doprinali mladolane vsi kulturni narodi. Njegova osebnost se dviga visoko iz okvira lastnega naroda in njegovo ime ostane za vedno zabeleženo na svetlih straneh ne le češkoslovaške nacionalne zgodovine, temveč v povestnici celokupnega kulturnega človeštva.

V svojem narodu je Masaryk vršil poslanstvo, ki ga čudovita pota usode že v naprej simbolizirajo v njegovi otroški mladosti, ko se v domači vasi uči kovaškega rokodelstva. Postal je kovač nove sreče svoje nacije. Dano mu je bilo, da je v dobah tuje ga gospodstva z veličino svojega duha in bogastvom svoje duše oblikoval novo generacijo češkoslovaške mladine. Poklican je bil, da s svojim neizprosno, a vendar toplim kritičizmom uči svoj narod realnega gledanja na svet, na lastne vrline in nedostatke, a je na drugi strani v usodopolnih trenutkih velikih odločitev nauk svojega realizma povezal z najidealnejšo pozitivnostjo za visoke, navidezne, skoraj nedosegljive cilje. Vzgojitelj naroda postaja njegov osvoboditelj in ko je obnovljena slava češke krone v novem smislu, vodi on osvobojeno in zedinjeno nacijo kot njen poglavar skozi vse peripetije povojnih potresov, ki so mladim narodom in njihovim državam toliko težko uagnadili na njihova pota, ter zagotovi svoji državi ugledno mesto v družbi civiliziranih narodov. Z osebnostjo Masaryka je neolčljivo združen dvig češkoslovaške nacije na staro njeno zgodovinsko mesto. Doba Masaryka-prezidenta znači občudovanja vredno uveljavljanje novega sodočasnega činitelja v obče človeški kulturi in njegovo delo je eden najsvetlejših dokazov, da niso bile zaman velike žrtve svetovne vojne.

Poleg češkoslovaškega naroda imamo mi Jugoslavlani največ razloga, da se prezidentu Masaryku, ko izroča državno krmilo mlajšim rokam, v ginjeni hvalnosti globoko
 (Dalje v 6. koloni.)

V pojasnilo dopisa Mrs. F. Godina

Collinwood, O.
 Pred dvema tednoma je bil v listu "Enakopravnost" priobčen dopis s podpisom Mrs. Frances Godina, v katerem podpisana obtožuje člana direktorija Slov. Delavskega Doma, Waterloo Rd. John Lokarja, kot da bi bil on v aferi med direktorjem in Mr. Vinko-tom Godina kruti obtoževatelj na svojo odgovornost brez podlage, le zato ker je Lokar član demokratske stranke. Ker podpisano poznamo, da ni bila še nikoli aktivna v kakem javnem življenju še manj pa kot časnikarska dopisovalka in nam je bilo sumnje, da je ona dopis le podpisala, se nam v pogledu tega ni videlo potrebno dajati odgovora.

Ker pa se je imenovano afero že tudi ustmeno razneslo po naselbini, smo primorani dati javnosti k temu pojasnila; zavedajoč se, da je to le produkt osebnopolitičnih ambicij. Zadeva med direktorjem S. D. D. in Mr. Vinkotom Godina je sledeča: na eno izmed zadnjih direktorskih sej je bilo zanešeno pojasnilo, da je zgoraj imenovani govoril v javnosti neresnico in sumničnje napram direktoriju S. D. D. v zvezi z delom Doma.

Na to pojasnilo je bilo omenjeno slično tudi še po dveh drugih členih direktorija, nakar je bil osvojen sklep celokupne seje, da se ima uradno obvestiti Mr. V. Godina, da ako ima zato kake podatke in dokaze naj iste predloži direktoriju in v nasprotnem slučaju ako on nima k temu dokazil se zahteva od njega, da govorjenje preklicuje v obeh lokalnih listih do dne 28. oktobra 1935, ako pa tega ne stori se bo zadevo izročilo legalnim oblastem v razčiščenje.

Na to pojasnilo je imenovani dal odgovor, da on ni ničesar govoril, kar bi bilo omadeževalno osebne časti kakega izmed direktorjev in tudi nima zato ničesar za prekladati. Direktorij na ta odgovor čakal preko deset dni in se ni zato naredilo nobenih korakov, toda ker je pa stvar ponovno bila zanešena v diskuzijo se je direktorja Mr. John Lokarja potom sklepa celokupne seje naprosilo, da zadevo javi "prosekuterju" kar je on tudi storil (ampak ne na svojo lastno inicijativno). Tedaj je bil V. G. poklican pred prosekuterja, kateri mu je tudi dal nalogo, da zadevo obtožnja javno preklicuje v dobi časa dveh tednov. Mr. V. G. tega ni storil, pač pa je prišel osebno na sejo direktorija in mu ob enem predložil račun za izgubo časa s pripombo, da ako se mu računa ne izplača bo v tem slučaju tožil za škodnino njegove osebne časti, Slov. Del. Dom. Ker pa ima direktorij v tej zadevi osebne priče, je račun imenovanega zavrnjen s pripombo, da ako uvidi, da se mu je storilo krivico, naj le podzame korake, ter s tem dobi zadoščenje, ako je do tega upravičen, kolikor je vredna njegova osebna čast, ravno toliko jo smemo ceniti vsakega posameznega direktorja. Nadaljnji korakov se od strani direktorija ni podvzelo znenkrat in bi se re bilo tudi do sedanjih ako bi pri tem ne bili prizadeti interesi Doma, in vsekakor je naloga direktorjev, da čuvajo moralo in ugled institucije. Slov. Del. Dom. ima vsemogočih nasprotnikov, ki jim je procvit ustanove trn v peti, vsako še tako nizkotno deganje jim ni v sram. Ako je bil v tej zadevi narejen kak nepravilčen čin, ni bilo to delo posameznika, pač pa je v tem prizadet celokupni direktorij.

Za direktorij Slov. Del. Doma
 V. Coff, tajnik

"Brooklynski Slovenci" vabijo

Cleveland, O.
 Vsako podporno društvo ima svoje stroške zato se prireajo veselice in druge zabave, da enim drugim pomagamo v korist društvene blagajne, da ni posebnih naklad. Tudi naše društvo "Brooklynski Slovenci" št. 48 S. D. Z. v. ljudno vabi cenjeno občinstvo, da nas poseti na dan 11. januarja zvečer v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Začetek ob 7:30 uri zvečer. Igrala bo slovenska godba za plesaljalne.

Ob vsaki veselici pridejo nam pozvoniti naši ljubljani pevci in pevke od društva "Zvon", upam, da tudi sedaj ne pozabijo na nas, ker kelnarji se pripravljajo, da bodo postregli od zida. Kadar se poje pri bari kar samo teče po grlu brez not. Torej, na svidenje vsem bližnjim in ožaljenim društvom.

Bratski pozdrav
 J. Jesenko, predsednik

'Jadran' se zahvaljuje

Cleveland, O.
 Pevci in pevke zbora "Jadran" se želimo zahvaliti tem potom cenjenemu občinstvu za veliko udeležbo pri zadnji opereti kakor tudi na Silvestrovo. S tem ste pokazali da upoštevate naše kulturno prizadevanje. Hvala tudi vsem onim, ki so delali pri obeh prireditvah ter tako pripomogli k boljšemu uspehu.

Posebno zahvalo izrekamo našim trgovcem, ki so pripomogli z oglasi, ki so jih imeli v programnem uspehu, vse naše rojake pa prosimo, da jih podpirate. To ni prva in tudi ne zadnja podpora naši kulturi ter so vsled tega upravičeni do naše podpore.

Sedaj imamo na programu krasno opereto "Panje pod lipu" katero se bo vprizorilo spomlad ter bo res nekaj posebnega.

Pozdrav vsem Slovincem kakor tudi pevcem in pevkam širone Amerike od
 zbora "Jadran"

V pojasnilo društvom

Euclid, Ohio
 Vsem onim, kateri niso prav razumeli našega pisma, v katerem vabimo cenjena društva, da se udeležijo naše prireditve in proslave našega društva "Slov. Dom" št. 6 SDZ., v nedeljo, 12. januarja, 1936, naj bo pojasnjeno sledeče.

Naše društvo bo to pot praznovalo prvič odkar je ustanovljeno tako pomemben dan. Bilo je tako agilno v tekmi pri SDZ. za novo članstvo v zadnji kampanji, da je prišlo do častne kupce. To kupo bomo častno prejeli prihodnjo nedeljo in zato rej bi še enkrat prosil v imenu vseh članov te organizacije, da se gotovo udeležite v čim večjem številu brez vsakih gmotnih prispevkov in tudi brez vaših oziroma društvenih zastav, samo da se udeležite v velikem številu ter nam s tem priporočite do večjega uspeha in večje proslave ter nam boste s tem tudi dali pogum do večjega napredka. Pričetek slavnosti bo ob 3. uri popoldne v Slov. Društvenem Domu, Rech-er Ave. Kaj bo na programu ne bom popisoval, ampak to vam zagotavljam, da kaj takega se ne vidi vsaki dan, zgodi se redkokdaj. Torej še enkrat vas vse kličem na veselo svidenje na proslavi društva Slov. Dom št. 6 SDZ.

Z bratskim pozdravom
 John Globokar

Waterloo Grove, št. 110 W. C.

Cleveland, O.
 Začnemo zopet z novim letom. Gotovo ima vsaki željo, da bi mu bilo najlepše, da bi bili vsi zdravi in zadovoljni skozi celo leto. Članice tega društva gotovo imate v mislih kako bo to leto; kar trden sklep napravimo in nam bo šlo vse v najlepšem redu. Imejte v mislih našo sejo, ki se vrši vsak drugi petek v mesecu. Napravite torej trden sklep, da ne zamudite nobenih sej, posebno pa pridite na prihodnjo sejo, da boste videli kako društvo obstoji in kaj se lahko napravi v tem letu. Za leto 1936 je moja želja ta, da pridete na seje in tam boste lahko ukrepale kaj je prav in kaj ne. Tudi jaz imam sklep in prosim, da ga upoštevate. Od sedaj naprej lahko plačate vaš assessment dvakrat v mesecu, na seji vsak drugi petek v mesecu in na domu na 24. Upam, da bo gotovo vsaka to upoštevala—samo en dan na mesec na domu. Prvo sejo v tem letu imamo 10. januarja v navadnih prostorih. Imamo več važnega za ukrepati, torej pridite in pri-nite pravilno z novim letom. Po seji imamo tudi nekoliko zabave. Torej, kličem na svidenje v petek!

Tajnica

Zanimive vesti iz stare domovine

Nace Mihevc umrl

Dne 5. dec. je umrl v Ljubljani poznani socialistični publicist sodrug Nace Mihevc.

Rojen je bil dne 30. junija 1870. na Vrhniki pri Ljubljani. Bil je ključavničar in nastavljen kot monter v mestni plinar-ni v Ljubljani.

Mihevc se je že zgodaj udeleževal v socialističnem in strokovnem gibanju, kjer je upravljal prav vidna mesta. Znan je bil kot poljuden govornik in dopisnik delavskih listov, zlasti po svojih posrečenih povestih. Njegovo življenje je bilo jako burno ter je moral pretrpeti marsikatero preganjanje.

Novi grobovi

V bolnišnici v Mariboru je umrla zasebnica, Terezija Pavlak iz Studencev, stara 61 let.

V Ljubljani je umrl Maksimiljan Proft, strojevodja drž. železnice v pokouju.

V Dravljah pri Ljubljani je umrla Amalija Kunschitz roj. Ogrinz.

V Prigorici pri Dolenji vasi je umrl Janez Koplan.

V Podnartu je po daljši mučni bolezni umrl France Vovk, mizar.

V Ljubljani je neizprosna smrt ugrabila rodbini narodnega poslanca Rajka Turka petletno hčerko Marčico. Umrla je prav na isti dan kakor pred leti njena sestra Nevenka.

V bolnišnici v Mariboru je umrla v starosti 26 let Ana Vi-dovič. — Na Pobrežju v Vrtni ulici 17 je umrl Jakob Hriberšek, star 76 let.

V Ljubljani je podlegel kapi na svojem stanovanju v pok. orož. poročnik Martin Zamavc. Pokojni je bil rojen pri Sv. Juriju ob Ščavnici ter je služboval čez 25 let kot orož. straž-mojster v Bosni.

Na Ljubnem v Savinjski do-lini je umrl v 52. letu starosti zadet od kapi posestnik in les-ni trgovec Anton Sem.

V pešca zajezdil

Včeraj je jezdil v galopu čez most hlapec Franc Lepoša. V sredini mostu je zajezdil v 56-

SKRAT

Upnik in dolžnik sta se nepri-čakovano srečala na ulici.

"Dolgo se že nisva videla," pravi dolžnik s prisiljenim nasnehom.

"Da, da", odgovori upnik. "Z obrestmi vred bo že kakih \$150 dolgo ..."

Priletna ženica, ki se je prvič v življenju dala fotografirati, reče fotografu:

"Le glejte, da boste napravili dobro sliko."

"Nič se ne bojte," jo zagotovi fotograf. "Taka bo, da še sami sebe ne boste spoznali!"

Dobrodušen mož ustavi dečka, raznašalca časopisov:

"Ali te nič ne utruji, ko nosiš tako velik šop časopisov?"

"Nič," se odreže deček. "Saj jih meni ni treba brati!"

Dobrodušen mož ustavi dečka, raznašalca časopisov:

"Ali te nič ne utruji, ko nosiš tako velik šop časopisov?"

"Nič," se odreže deček. "Saj jih meni ni treba brati!"

Ponesrečila se je v Mariboru na zledeneli ulici 55-letna bran-jevka Marija Puconja ter si pri padcu zlomila nogo. — V Zg. Kungoti si je zlomil desno nogo mesar Stefan Geselman. Obe žrtvi poledice so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Zica je poškodovala oko Hlebeu Antonu, postajena-čelniku v pok. iz St. Vida. Na domačem dvorišču je poškodo-vani g. Hlebec nadzoroval na-penjanje žice, ko se je ta nena-doma pretrgala in ga osvrknila po očesu tako močno, da se je moral zateči v ljubljansko bol-nišnico.

18 kosov žice pogoitnil V kaznilnici imajo nekega 40-letnega Antona Kolenca iz Ptu-ja, ki odslužuje svojo kazen. Po-skusil je izvršiti samoumor na svojevtrsten način, ki je sicer po kaznilnicah precej običajen. Pogoitnil je 18 kratkih kosov odrezane žice. Nemudoma so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ga operirali ter mu pobrali žico iz želodca.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Ob roko pod smreko V Planici se je pri podiranju drevoja ponesrečil Jernej Sajo-vic. Smreka mu je padla na roko ter mu je popolnoma zmečkala. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer so mu morali razmrcvarjeno levi-co odrezati pod komolecem.

Huda nesreča v kovaški delav-nici v Celju V kovaški delavnici Koširja Franca je pri delu eksplodiral kotel za avtogeno varenje. Pri eksploziji so kosci kotla zade-li 16 letnega vajenca Mozečiča Franca iz Čreta in mu zdrobili lobanjo, od sopare je pa dobil močne opekline po glavi. Nje-gov tovariš, 15 letni vajenec Franc Ravnak, je dobil od koš-kov kotla poškodbe na glavi, od pare pa opekline. Poškod-be prvega so hudega značaja. Oba sta bila prepeljana v celj-sko bolnišnico.

Izginila sta v večnem ledu

Ameriška polarna raziskovalca, sloviti Lincoln Ellsworth in Hollock-Kenyon, sta se dvignila 23. novembra 1935 z letalom na o-toku Dundeeja, da bi preletela antarktično celino do Kitovega zaliva, kjer je admiral Byrd pred dvema letoma osnoval svoje ta-borišče Malo Ameriko. Neka novozelandska križarka je še 27. novembra poročala, da je prejela brezžične vesti obeh pilotov, vendar pa ni bilo v teh vesteh nobenih podrobnosti. Odtlej je zmanjkalo za obema vsake sle-di, izginila sta v večnem ledovju Antarktide.

Ellsworth je startal z otoka Dundeeja, ker je tam baza njegove ekspedicijske ladje "Wyatt-Earp." Že pred dvema letoma, ko je sloviti letalec vodil svojo prvo antarktično ekspedicijo, se je s svojo ladjo ustavil tam. Na zadnji polet je vzel s sabo goriva le za 24 ur, živl pa je bilo za oba letalca do-voľj za osem tednov. Ellsworth je nad vse žilav sportnik, ki bo seveda, v primeru, da je moral kje le zasilo pristati, poskusil vse, da bi se prebil do Kitovega zaliva. Nekoč je bil izginil tako že za štirinajst dni. To je bi-lo tedaj, ko je spremljal Amundsen in šti-ri druge tovariše na poletu v severnem po-larnem ozemlju in so morali zasilo pristati. Trajalo je dva polna tedna, preden so eno izmed obeh letal osvoboditi ledu, nakar so se vrnili na Grumante.

Od konca novembra so poskusili vse, da bi dobili vsaj brezžično zvezo z izginulima pilotoma, toda zaman. Z "Wyatt-Earpa" so sporočili, da so organizirali več reševalnih skupin, ki bodo poskusile prodreti čim hi-treje v notranjost Antarktide. Nadaljnjo reševalno ekspedicijo so sestavili v Ameriki. Ellsworthovi prijatelji so opremili posebno letalo in pridobili pilota Russela Thava. Prvi start tega letalca se je ponesrečil, to-da Thaw se namerava dvigniti v drugič. Od otoka Dundeeja bo letel sistematično na vse strani. Še neko ekspedicijo pripravljajo v Avstraliji. Angleško so naprosili, da bi da-la na razpolago ekspedicijsko ladjo "Dis-covery II," ki križari ta čas v Antarktidi. Priplula naj bi v Melbourne, odkoder bi od-potovala nato z dvema avstralskima letalo-ma na iskanje. Sloviti polarni raziskovalec Mawson, ki meni, da je povsem mogoče, da sta izginila letalca še živa, se boji samo tega, da bi plavajoče ledovje ladjo razbilo, še preden bi dospela do dobrega oporišča. Prav tako je po njegovem mnenju polet v Antarktiko preko Nove Zelandije nemogoč. Treba bi bilo spraviti večmotorno letalo v Rossovo morje, na kar bi izvršilo iz Male Amerike poveljvalne polete. Neko poročilo veli, da je "Discovery II." ta čas v Kap-skem mestu, odkoder bo odplula v Avstra-lijo, vzela tam dva avstralska pilota na krov in odšla v Antarktiko.

A tudi Norvežani so pripravljeni za po-moč. Norveška družba za lov na kite je na-ročila vsemu svojemu brodogradu, ki je ta čas v Antarktidi, naj se udeleži iskanja. Gre za 16 plavajočih tovarn za ribje olje in 150 ki-tolovskih ladij.

MASARYKOVI AKADEMSKI NASLOVI

Olomouški "Našinec" priobčuje nasled-njo sestavo akademskih naslovov T. G. Ma-saryka:

Doktor filozofije, častni doktor filozof-ske fakultete in častni doktor pravnih ved Karlovega vseučilišča v Pragi, častni dok-tor češke tehnične visoke šole v Pragi, čast-ni doktor filozofske fakultete vseučilišča v Zagrebu, častni doktor evangelske teološke Husove fakultete v Pragi, častni član Češ-ke akademije znanosti in umetnosti v Pragi, častni član Kraljeve znanstvene družbe v Beogradu, častni član sociološkega zavoda v Turinu, častni doktor vseučilišča v Oxfor-du, predsednik Mednarodnega sociološkega zavoda v Parizu, častni doktor pariškega vseučilišča, častni doktor strasbourgkega vseučilišča, bivši redni profesor Karlove u-niverze v Pragi in bivši profesor Kraljeve-ga kolegija v Londonu.

Vse te naslove si je stari predsednik pridobil s svojim znanstvenim delovanjem, torej ne kot politik.

(Dalje iz 1. kolone)

ko priklonimo. Tudi nam je bil učitelj. V najtežjih časih našega suženjstva nam je bil branilec pred nasilniki in zagovornik pred kulturnim svetom. V dobi, ko se je odloče-vala naša usoda, ni nikdar pozabil tudi na našo nacionalno stvar. Bil je soodpornik vseh onih sil, ki so se borile za našo svobodo in naše zedinjenje.

— "Jutro"

Slovenska Svobodomiselnja Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZOJNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mausar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Puzel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNI:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S., Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Vsa pisma in stvari, ki se nanašajo na članstvo, se naj pošljejo na naslov tajnika, denar na Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Priporočila glede poslovanja upravnega odbora se naj nanašajo na predsednika nadzornega odbora, priporočila glede vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari, ki se ne ujemajo s pravili, se naj pošljejo na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Tone Brus

LJUBLJANSKI KALEJDOSKOP

Da ima Ljubljana velik promet, tega menda ne bo nihče tajil. Saj smo morali zaradi tega prometa postavljati celo rešilne otoke, podirati hiše in zidati iz iste opeke nove, zgraditi tri mostove in skriti stranišče pod njimi. In še ubogi Prešeren je zmerom v strahu, ali ga ne bodo lepega dne postavili na sredi Ljubljane, da ne bo oviral prometa.

Samo nekje ni mogoče nikoli urediti prometa: pred pošto. Zlasti opoldne in ob šestih zvečer je človek neprestano v navih, da pride pod kolesa ali pa da ga ljudje zmečkajo. Nekaj bi predlagal:

Pri nas imamo vse polno natečajev. Za zidanje hiše, za plakate, za znake, za prevajanje tujk, za nastevanje filmov in kdo ve kakšne še. Kaj če bi naša občina razpisala natečaj, kako bi bilo mogoče urediti promet pred pošto? In podala, recimo tri nagrade (5000, 3000 in 2000 dinarjev). Morda bi kdo kaj umestnega svetoval, ker na uradni mestih ničesar takega ne odkrijejo? In če bi potem še nekaj časa debatirali in delo odlašali, je prav verjetno, da bi se dalo to vprašanje v devetih, dvajsetih letih uspešno rešiti.

Na zimo pritisne mráz in z njim vred brezposelnost v mesto. Seveda, zunaj ni dela, v mestu se pa le da ujeti kakšen grižljaj. Hoditi je treba pač od vrat do vrat in ...

... in brezposelnost hodijo. Dan za dnem od jutrnih do večernih ur. Zlasti po boljših hišah. Povprečno po petnajst na dan, da je treba neprestano poslušati zvonjenje na vratih.

Ljubljancem niso skopi, toda vsaka reč ima svoje meje. Tudi prosjačenje bi jih moralo imeti.

Lani se je dala miloščina na magistratu odkupiti. To seveda navala prosečih po stanovanjih ni odpravilo, pač pa ga je vsaj malo zavrlo. Letos tega ni več. Zakaj ne?

Med brezposelnimi je veliko številno takih, ki beračijo iz komodnosti. Saj se je že celo izkazalo, da so bili med prosečimi taki, ki imajo doma posestva.

In pijan prosjak v Ljubljani tudi ni posebno redkost. Čedalje več jih je in časih so kar nevarni, zlasti če vidijo, da so kje same ženske doma. Tudi se zgodi, da se takega usmiljenega vrednega človeka časih kaj prime, kar ni njegovega.

Ce je naša občina preslaba, da bi uvedla kakšno izdatnejšo pomožno akcijo — v našem listu smo že marsikaj predlagali, pa se nihče od gospodov ni zganil — naj stori vsaj tole:

Ugotovi naj, kdo po lišah

prosjači in naj da vsem, ki so res potrebni podpore, legitimacije, da smejo prositi. To bo stalo občino samo toliko, kolikor stane papir za legitimacije in nič več. Število prosečih pa se bo zmanjšalo vsaj na polovico. Vstokdo, ki bo prosjačil brez take legitimacije, pa naj se brezobzirno kaznuje in izžene v svojo občino.

In še nekaj. Za prosjačenje naj se določijo vsak dan določene ure. Recimo tri ure kar bo čisto dovolj.

Pri sistematičnem omejevanju brezposelnosti z javnimi deli je občina docela odrekla, ker nima denarja. Morda bi se ji posrečilo urediti vsaj to, kar tu predlagamo.

Na gladkih ljubljanskih ulicah se pogosto primeri, da se kakšen konj spotakne in pade. Zlasti zdaj, ko je vse poledevalo, se to rado pripeti. Takrat se seveda nabere kopica dobrih Ljubljancov, ki gledajo, kako se voznik muči, da spravi konja pokoncu. Dobre nasvete dajejo, malo pokritizirajo, ko žival že stoji in potem se počasi razidejo, za senzacijo bogatejši. Da bi pa sam pomagali, tega se seveda nihče ne spomni.

Zadnjič je tako padel konj na Miklošičevi cesti. Nekje od Medvoda je prišel voznik in pripeljal drva. Potem je konja pobiral, toda žival je bila težka in cesta nagnjena. Konj se ni mogel dvigniti. Tedaj se je voznik ujezil in začel konja obdelovati z bičem in nogo.

Ljubljancem, ki so ta prizor gledali, so bili seveda hudo ogorčeni. Klicali so stražnika, a stražnika ni bilo. Toda da bi bil kdo sirovni izpustil bič in ga nekajkrat z njim oplazil čez hrbet — to seveda miroljubnim Ljubljancem ni prišlo na misel.

Z menzami in podobnimi prehranjevalnicami smo v Ljubljani, hvala bogu, dobro založeni. Kakor se vidi, morajo prav dobro uspevati, ker so prav poceni. Ljudje zahajajo vanje rajši kakor v gostilne, ker si pač

August Kollander

619 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu.

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

Zlata jama Afrike

prihranijo izdatke za pijačo, ki jo je treba v gostilni naročiti.

Nekaj pa je v takih menzah vredno opazovati. Ne katere ljudi, ki tam jedo. Srebljejo juho, kakor bi bili sami v sobi, kade kakor Turki, se zadržajo nad postrežnicami, če ne pridejo dovolj hitro na vrsto in še marsikaj. In po kosilu si snajžijo zobe četrt ure in gredo naposled po možnosti še z zobotrebem v ustih na ulico.

Menda ne bi škodovalo, če bi priredili v Ljubljani tečaj, kako se je. Če bi se ga udeležili vsi, ki bi ga bili potrebni, bi možak zaslužil že v enem letu lepe denarje. In za Ljubljano bi si pridobil neveljavne zasluge.

Nekaj zanimivega se je zadnjič primerilo v boljši ljubljanski družini.

Domača gospodinja je sedela s svojo prijateljico v sobi. Iznenada je začula, kako je nekaj zaropotalo v shrambi. Dandanes vlomi niso nič nenavadnega in se pogosto primerijo tudi ob belem dnevu. Zato je gospodinja takoj mislila, da mora biti kaj takega. Stopila je k telefonu in poklicala policijo na pomoč. In res — preden je minilo pet minut, so bili policisti pred vrati. Gospodinja se je oddahnila. Zdj se ji ni treba ničesar več bati. Odvedla je policiste pred vrata shrambe in s prijateljico od daleč opazovala, kaj bo.

"V imenu zakona, odprite!" je zaklical mož postave in potrkal na vrata.

Nič.
"V imenu zakona..."
Spet nič.

Policisti so se spregledali. Nihče se ni oglasil. Kaj naj torej? In sklenil so, da bodo s silo vdrli vrata in zločinca prijel. Pripravili so se. Eno, dve, tri! Vrata so se na stežaj odprla. Shramba je bila prazna. Okno zaprto. Nikjer sledu za zločincem. Pač pa je na tleh ležalo omelo.

Omelo, ki je padlo s stene in povzročilo ropot, zaradi katerega je morala priti policija na pomoč.

sere, ki jim je pa japonska trgovina z umetnimi biseri vzela možnost zaslužka. Že dolgo so menili, da eksistirajo na teh otokih in v njihovi okolici petrolejska ležišča, oboje je po največjih raziskavanjih le nadaljevanje tiste velike petrolejske žile, ki sega od Rdečega morja do Perzijskega zaliva. Na otoku Ras Sole so prav te dni pričeli vrtati v zemljo in pričakujejo, da se bo to delo končalo z najdbo močnega petrolejskega vreleca.

Italijani pa pripravljajo še druge stvari. Ta čas raziskujejo ob dankalski obali možnost načrta, ki je videti na prvi pogled fantastičen. Od Rdečega morja hočejo do Dankalske puščave, ki leži nižje nego morsk gladina, napraviti prekop, ki bi vso to puščavo spravil pod vodo. Ta načrt, ki tako sliči Sorogelovem načrtu o Saharski puščavi, ki leži nižje nego morsk lživ, imel bi pa velike gospodarske, klimatske, politične in vojaške posledice. Pred vsem bi imeli Italijani potem udobno pot do province Tigre, ki so jo zasedli. Že znani angleški raziskovalec Dankalije in baron Franchetti sta se zanimala za takšen načrt, kolikor so stvar doslej pogledali od blizu, pa kaže, da bi zgradba dovodnega prekopa iz Rdečega morja in ostala dela zahtevala nekako tri leta. Nadaljni dve leti bi trajalo, preden bi morsk voda napolnila Dankasko puščavo.

Kakor vidimo, se bavi Italija z velikopoteznimi načrti, ki so preračunani na daljšo dobo in ki pred vsem z vso gotovostjo predpostavljajo, da bo njena sedanja akcija v črnem cesarstvu končala s popolnim uspehom. Da-li ni ta račun malo preveč optimističen, nam bodo pokazali že bližnji meseci.

Hiša naprodaj

Skoraj nova hiša, blizu Euclid Beach parka, 10 sob za 2 družini, se proda za \$3,300.00. Takojo \$1000, ostalo mesečno po \$25. Vprašajte na 986 E. 74 St.

Kako so delali film "Crusades"

Film "Crusades" ki ga je nedavno dovršil slavni filmski režiser Cecil de Mille, so delali malone poldrugo leto. Da se je pri tem primerilo marsikaj smešnega in zabavnega, menda, ni treba posebej pripovedovati. Igralci so se pritoževali, da morajo nositi dolge ure težke železne oklepe, Cecil de Mille pa jim je odvrnil, da so morali pravi križarji cela leta potovati v težkih zarjavelih oklepih. Nekega večera, ko je bilo konec snemanja, je Cecil de Mille sam preiskusil tak oklep in šel z njim po ateljejih. Ko se je vrnil v svojo garderobo, pa ni bilo nobenega kovača v bližini. Cecil de Mille je moral čakati skoraj tri ure, da so poiskali nekoga, ki mu je naposled odpel oklep. Odtlej so imeli igralci z oklepi krajši delovni čas.

Za "Crusades" so zgradili v ateljejih pravo kopijo Akonske trdnjave, posebno mošejo, odkoder je muezin prepeval svoje molitve. Ta muezin je bil de Millu trn v peti. Ko ga je namreč opazil, je dal poklicati frizerja in mu dejal: "Ta človek ima takšno brado, kakor kak-

šen kozel! Takoj mu nalepite drugo!" Vsi, ki so stali v bližini so se začeli muzati, brivec pa je stopil k muezinu in mu hotel brado odtrgati... Toda brada je bila prava. Za muezina je bil namreč neki arabski sluga, ki ga je bil privedel Victor MasLaglen s seboj iz Bagdada in ki je že dolgo želel, da bi lahko v filmu pel večerne molitve z minareta mošeje.

Moderno opremljeno

popravljalnico čevljev se prodaja ali odda v najem. Zglasite se med 6. in 8. uro zvečer pri ZELEZNAK'S Shoe Shop, 6221 St. Clair Ave.

Pošteni družini

se odda v najem stanovanje s 4 sobami, spodaj; kopalnica in pralnica. Najemmina \$12.00 — Vpraša se na 16011 Saranac Rd.

Cenjenemu občinstvu

naznanjamo, da pečemo starokranjske preste in drugo najboljšo pečivo. — Se priporočamo za obilen obisk. Postregli vam bomo najboljši!

ANTON NOVAK

6218 St. Clair Ave.
Slovenska pekarija

"MOJ DRAGI MALI SINČEK SEDAJ JE KOT MALI SPACEK."

"Bil je zelo suh in ni imel nobenega apetita; nič več nisem vedela kaj mi je storiti."

Materi pravijo, Trinerjevo grenko vino je ravno pravo zdravilo za suhe podhranjenosti otroke. Njega vsebina so najboljše snovi, ki jih je zdravstvena nauka iznajdi mogla za odpravo zaprtosti, slabega apetita, glavobola, zgubo spanca, plinov, slabega diha, nečiste kože in sitnosti v zvezi z prebavnimi nereditostmi. Prijazno za piti in, dobro zanesljivo družinsko zdravilo. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

Sews FORWARD OR BACKWARD

Makes the same perfect Singer stitch in either direction. Little lever changes direction instantly, and regulates exact number of stitches per inch. Darns, embroiders like magic. Winds bobbin as you sew. Large capacity round bobbin. Light running. New model stand and cabinet. Surprisingly low in price. Easy terms.

SINGER

Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
Hend. 4245

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out acids and poisonous wastes from your blood is thru a million tiny, delicate kidney tubes or filters. But beware of cheap, drastic, irritating drugs. If functional kidneys or bladder discharges make you suffer from getting up at night, nervousness, loss of sleep, backache, circles under eyes, dizziness, rheumatism, fainting, etc., it is a warning that the kidneys are not doing their duty. The kidneys are the body's natural filters. They filter out all the waste and poisons from the blood and pass them out of the body in the form of urine. If the kidneys are not working properly, the waste and poisons build up in the blood and cause all the above symptoms. The only way to keep the kidneys clean and healthy is to take Listerine Kidney Pills. They are a gentle, safe, and sure way to clean out the kidneys and keep them working properly. They are guaranteed to give you relief in one week or money back on return of empty package. Listerine Kidney Pills are sold at all druggists and the guarantee protects you.

This delicious cheese food is DIGESTIBLE AS MILK ITSELF!

Hidden in Velveta's richly mild Cheddar Cheese flavor are health-protective elements of many foods. It's wonderful for children. Serve Kraft Velveta—in sandwiches, in cooked dishes... often!

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Either because of stomach disturbances, food fermentation, or the wearing of false teeth, old people frequently have halitosis (bad breath). No wonder others consider them a nuisance. But now Science has found that the regular use of Listerine will often overcome offensive mouth odors due to the fermentation of tiny bits of food on mouth, teeth, or dental plate surfaces.

This safe antiseptic and quick deodorant works quickly. It cleanses mouth, teeth, and gum surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then counteracts the odors themselves. Try using Listerine every two or three days. See how much more wholesome it leaves your mouth. How it sweetens your breath. Listerine Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Don't offend others - Check halitosis with LISTERINE

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons (VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

✖ ✖

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

VELIKI TRGOVEC

POVEST

Spisal ENGELBERT GANGL

Metliško sodišče je naznanilo, da je tisto jutro po požaru ves dogodek državnemu pravdnistvu. To je doposlalo nemudoma odlok, da se truplo Zalokarjevo raztelesi ter tako dožene, je li umrl zaradi opeklin ali samo zaradi srčne kapi. Morda bi se dalo tudi na ta način dognati, da je kdo drug zanetil ogenj ter pahnil Zalokarja vanj, da uniči pričo svojega zlobnega dejanja, in da zvali krivdo nanj.

Ko je dospel pogrebni izprevod k Trem faram, so šli žalujoči otroci in sorodniki Zalokarjevi ter ostali pogrebci v cerkev, kjer je bral duhovnik za dušno blaginjo pokojnikov črno mazo, Zalokarja pa so odnesli v mrtvašnico, kjer sta ga pričakovala dva zdravnika in sodnijska komisija, da izvrše svoj žalostni posel.

Po maši so ostali nekateri v cerkvi ter se pogovarjali z Bogom, drugi so odšli na pokopališče, si tam ogledovali grobove, jih poravnali, klečali ob njih, molili in jokali.

Janezu je bilo v cerkvi vroče, tesno. Odšel je tudi on iz cerkve ter se napotil tja, kjer je bil izkopan grob za njegovega očeta. Globok in temen, opek in hladen se mu je zdel ta grob, ki je sprejel pred leti, ko je bil Janez še otrok, v tiho svoje naročje drago njegovo mamico. Zemlja je bila nametana ob robu, in v vznožju je bila vanjo zapičena lopatica, ki bo z njo vrgel duhovnik prsti na krsto.

Tu in tam je štrlela iz zemlje kost, zlomljena in sprhnela, koncem groba pa je ležala na vlažni zemlji lobanja, in solnce je svetilo na njo.

Janez jo je zagledal, in nekaj ga je streslo, nekaj mu je reklo: "To je lobanja tvoje matere!" Široko so se odprle Janezu oči, in z napetimi pogledi je zrl tja v koščeno lobanjo, ki je počrnela ter se odela s prahom in z zemljo v mrzlem grobu. In Janezu se je zazdelo, da sta se jamici pod čelom zalili, in da je iz njiju zagorelo dvoje milih, dobrih oči, da se je prepregla po črnih kosteh bela koža, da so se napele pod nosom v prijaznem nasmehu sladke ustnice...

Janez je vzdrgel na vsem telesu, in kakor bi se bal, da ne splaši in ne prežene ljube prikazni, je trepetal, kakor bi bil mrzlič, tiho z ustnicami: "Moja mamica, moja dobra mamica!"

Zdelo se mu je, kakor da so se začela tla zibati pod njim, kakor da bo zdaj padel nekam v morje svetlobe, ki so švigale po njem črne proge kot zatemnele strele... Kolena so se mu začela šibiti, da je lezel bolj in bolj k tlu, roka mu je padla na oči, in pred njimi je vstajala jasnejše in jasnejše materina podoba, ki mu je prihajala bliže in bliže... Janezu je bilo, kakor da se vse suče v njem, vse: možgani in srce in drob in misli in solze, ogenj in mrz... In zgrudil se je na kolena, in tako mu je bilo, kakor da ga bo vsak trenutek konec.

A vse to se je zgodilo tako hitro, kakor hitro švigne ptica mimo nas — morda še hitreje,

saj mu je bilo, kakor da je strela udarila vanj. Tako silna in neznosna je peza srčnih bolečin!

V zvoniku so zabrnili zvonovi otožno in tožeče kot napol pretrgane strune. Janeza je vzdramilo to zvonjenje. Vstal je in pogledal na okrog. Na čelo mu je stopil mrzel znoj, in s trepalnicami je naglo trepetal, da bi se razgledal... In bilo je vse okoli njega tako grozno-resnično: grob in kosti in lobanja in črna krsta, ki so jo nesli h grobu.

In nad zemeljskimi ostanke očeta Martina Zalokarja se je zagrnila gruda, in prah in pepel njegove žene se je začel družiti s prahom in pepelom njegovim.

Komisija pa je dognala to-le: Martin Zalokar je umrl, zadet od srčne kapi. V preobli meri zauživane opojne pijače so začele vplivati na njegove možgane, da niso mogli več pravilno delovati. Alkohol je posegel vanje kot zlobni duh, da jim odvzame trezno razmišljanje in priključuje vanje grozno bolezen — blaznost. Morda mu je objela duh baš v tistem usodnem trenutku, ko je prvi plamen švigal po njegovem kozolcu. Tudi Zalokarjeva jetra in ledice so bile že do cela pokvarjene, in kri se mu je začela razkrajati, da bi ga bila kmalu umorila vodenica, če bi srčna kap — posledica razburjenja in zastrupljene krvi — ne bila tako naglo končala njegovo življenje.

Teden dni po Zalokarjevi smrti so obhajali sedmino. Zjutraj so bili pri maši — zadušnici malo ne vsi, ki so se udeležili pogreba, popoldne pa so jih povabili Zalokarjevi na majhno južino, h kateri so prišli le bližnji sorodniki in prijatelji. Seveda so se največ razgovarjali o pokojnem Martinu ter si obnavljali spomine na veselico v mestnem logu in na požar na Martinovi pristavi.

Druga dne se je odpeljal Janez v Karlovec, doma pa je ostal France z mlado ženo, s sestro Nana in s svojim uboštvom. Silno mu je bilo žal, da ni bil niti oče, niti pozneje on sam zavaroval kozolca. Kako bi mu sedaj hodila prav zavarovalnina, če tu ni bilo tolika, da bi si z njo samo mogel postaviti novo stanje. Kazalo mu torej ni drugagega, nego vzeti na posodo večjo svoto denarja; zakaj kazalo je, da bo lepa in bogata jesen, da bo treba kositi še tretjič, in kam naj spravi otavo, če nima kozolca?

Kupil je v mestnem logu nekaj debel, in kmalu so zapele sekire na njegovi pristavi. Tesarji so obdelovali surovi les, da so letele treske na vse strani. Na pogorišču se je dvigal skoro potem lep, nov kozolec, ki ga je dal France zaradi večje varnosti pokriti z opeko, in ki ga je tudi zavaroval, da bi ne ostal tako na suhem, če bi ga še kdaj doletela jednaka nesreča.

Lepo je bilo to novo stanje, zgrajeno iz belega, zdravega lesa in krito z rdečo opeko! E, da je to stanje njegova last, last Francetova! Postavljeno je sicer na njegovih tleh, a za tuje denarje.

"Lep je, pa da je tudi moj!"

Tako si je mislil France, ko si je ogledoval novi kozolec.

In takrat je obljubil samemu sebi, da bo napol vse svoje sile, da se dvigne iz ubošstva in dolgov. Če bodo prekratki dnevi, pa bo treba delati tudi po noči, saj ima sedaj skrbeti tudi za ženo in za vse, kar lahko pride, ako da Bog svoj blagoslov. Nekaj bo pomagal tudi Janez.

Mnogo sicer ne more, ker nima sam dosti, a nekaj vendar. Pomagala bo tudi žena, ki je pridna, in ki ga ima rada, in ki jo ima tudi on rad. In tako pojde z božjo pomočjo polagoma naprej, samo da se dvigne iz ubošstva in dolgov. Pojde, pojde! Po svetu so gotovo ceste in pota, in kolovozi, ki jih je izpral dež in sneg, in ki jih je razgledal v kamenitu svoja rebra, in da bi človek mislil: živ krst ne bo toč zvekel voza! Pa se ti upira in upira v kamenje in prstene gruč, če, da mu pokajo žile in se mu koplje telo v znoj, in glej, voz se premika... stoka... ropoče, pa se le premika in premika, zdrse včas za pol metra nazaj, pa ga zopet privleče oznojeni voznik navkreber, naprej in naprej, dokler ne pride z njim na gladko in ravno cesto.

In tako je s Francetom in z njegovim uboštvom in z njegovimi dolgi.

Samo tisto je najslabše, če je človek kakor tisti bedak, ki mu je pogorela hiša, potem je pa sedel na ožgano in razdejano zidovje in čakal, da se mu hiša sama sezida. Ali odkar svet stoji, se ni še nobena hiša sama sezidala! In tudi to ni dobro, če je človek kakor ptica, ki so ji pristigli krila, a ptica je tožila: "Zdaj sem pa ubita in mrtva." S časoma pa so ji krila dorastla, in ptica je začutila, da ni ubita in mrtva, ampak razvila je peroti na dalek pot tja pod oblake in se je zopet čutila srečno in svobodno.

In tako je s Francetom in z njegovim uboštvom in z njegovimi dolgi.

Pa če bi bilo vse njegovo prizadevanje brezuspešno, če bi bilo vse, kar bo začel, kakor mehurčki, ki jih je kot otrok delal iz mila ter spuščal v zrak, in ki so se razpokavali v nič — če bi bilo vse zaman tu doma — ali ni svet velik in bogat, in nima li toliko prostora, da sprejme njegovo in ženo in ju prehrani do smrti? Ali ni že čul govorice o neizmernem morju in o Ameriki, ki se razprostira onkraj velike vode? In ali niso njegove moči zdrave in jake? Ha? Ali ga je kdo priklenil na to ubošstvo in na te dolge? Kaj? Nihče, pod milim nebom nihče! Kam zleti lastovica, kadar zavejejo mrzli jesenski vetrovi? Ostavi gnezdo in poleti v daljo prek morja, tja, kjer se razgrinja večna pomlad.

Ali ni res tako?

Da, tako-le si je mislil France, ko si je ogledoval novi kozolec.

In nekaj novega, mladega je vzrastlo v njem. Dvignili so se mu v prsih novi upi, lepi kot prve rože, ki jih pripno pomladni dihi po zapuščenih vrtnih grmih, da zavonjajo prerahljane grede v opojnih vonjih...

Potolažen, ojačen in ojunačen se je vrnil France domov. Pogledal je ljubljeno ženo v žalujoče oči tako vdano, prosoje in ljubozno, da se je zazibal v njih prijazen nasmeh, ki mu je kot jutranja zora vzplaval v dušo ter jo navdaj s pogumom in življenjem.

Zavihal si je rokav na desnici in levici in izprožil proti ženi zdrave, žilave, čvrste roke, stis-

nil in zopet razpel pesti ter ji dejal: "Lej, draga moja, tu je najina bodočnost!"

In ona se mu je naslonila na prsi in se mu ovila okrog vratu tako iskreno, da je čutil vso goroto njene krvi, vso čistost in zvestobo njene ljubezni.

Brez besed sta se razumela; vedela sta, da sta potrebna drug drugemu, da stojita na začetku novega življenja.

Janezu je bilo silno težko v Karlovec. Tako se mu je zdelo kakor takrat, ko je prišel prvič tja. Sam ni vedel, kaj mu je začeti.

Ko je prišel prvi večer iz prodajnice in od večerje v svojo sobo, se je začutil tako osamelega, da ga ni strpelo doma. Vzel je klobuk in ključ od vežnih vrat ter se odpravil v mesto v gostilnico, kjer je vedel, da dobi družbo. Njegovi znanci so se zavzeli, ko je vstopil v sobo, saj ni bila Janezova navada, da bi posedal ob večerih po gostilnah in trošil po nepotrebnem denar. Bil je početkoma molčeč, da se je jezil sam nad seboj. Ni hotel, da bi opazili drugi, kako mu je razdejana duša. Začel je govoriti o tem in onem, ali ni mu šlo z

besedo. Zatorej je pogosteje prijel za kozarec, da mu vino razveže jezik. Ali čim bolj je pil, tem bolj je spoznaval, da ga pijača ne vedri, temveč da ga še bolj pogreza v temne, moreče misli.

Njegovi znanci so to dobro opazili, zato so si prizadevali, da ga razvedre, saj so Janeza cenili, spoštovali in ga globoko pomilovali. Začeli so govoriti o veseljih in šaljivih rečeh ter se poleg smejali in grohotali, si navedli zdravljalni ter končno začeli prepevati vinske pesmi, ki silijo človeka k razposajenosti in dobri volji.

A Janezu se je začelo tako početje študiti. Sramovati se je začel samega sebe, da se raduje sedaj v veseli družbi, ko se je razpredal nad njim tako globoka žalost, in ko mu je razmišljati o toliko in toliko resnih in važnih stvareh. Ne da bi se poslovlil, je vstal, vzel klobuk in odšel proti stanovanju. Dobro mu je del hladni nočni zrak, ko je stopil iz zakajene gostilniške sobe. Glava mu je bila vroča, kakor da so se mu vneli možgani pod čelom... Doma se mu ni hotelo iti spat. Prižgal je svetilnico, sedel za mizo in bobnal s prsti po njej. Po-

tem je zopet vstal in hodil po sobi gori in doli.

Naskočile so ga razne misli. Kaj sem, kaj nisem, kaj bom, čemu sem?

Da bi živel sam zase, uporabljal svoje zmognosti zgolj v svojo korist, to se mu ni zdelo niti potrebno, niti lepo.

Ali kakor nekoč, ko je bil še otrok, se mu je tudi sedaj vzbudila želja, da bi pomagal razpadajočemu svojemu domu iz pogube. In pred njim je vstala iz zakladov njegovih spominov ljubna domača hiša z lepim, vabljivim zunanjim licem, z omažanimi temelji in z izpodnesenimi ogali, z udirajočimi tlemi in s pogrezujočim se stropom.

Samo da bi rešil ta svoj dom popolnega razpada, da bi ga ne raznesli tisti zli duhovi, ki so se začeli režati vanj skozi okna, skoz vsako špranjo — tako grodo, tako škodoželjno... tisti zli

duhovi, ki niso, in ki so, ki črtajo človeku račune, mu podirajo gradove, ki si jih zida na vero v moč in uspeh dela in truda, mu stavijo zapreke na pot, ki ga vodi k smrti, da omaga in pade, da krene na levo, mesto na desno, da izgubi zaupanje v samega sebe, da ne zna več ločiti, kar je slabo, od dobrega, kreposti od zmote...

Janez je obstal sredi sobe, stegnul roke proti stropu, stisnil prste v pesti in zakričal na vse grlo: "O ti siromak!"

Tega svojega krika se je ustrašil tako, da se je plah ozrl po sobi... Ali svetilnica je slabo gorela na mizi, in dolga Janezova senca se je črtala po tleh in po steni, sicer je bilo vse okoli njega tako tiho in mirno — ko sama noč, ki je gledala v sobo k njemu s svojimi tajinstvenimi, črnimi očmi.

(Dalje prihodnjik)

V SOBOTO, 11. JANUARJA, 1936

se bo serviralo

SRNJAKOVO VEČERJO

PRI

FRANK KLAUS, 885 ADDISON ROAD

Vsakovrstne fine pijače. Za ples bo igrala izvrstna godba. Se priporočamo za obilen obisk.

U spomin

prve obletnice smrti naše drage, ljubljene hčerke
ki nas je zapustila dne 9. januarja, 1935.

MILDRED

Kruta smrt, čemu odvzela si nam hčerko ljubljeno,
v večnost tja si preselila sestrice nam preljubo.

Težka bila je ločitev, težko bilo je slovo

ako se spominamo na Tebe nam silijo solze v oko.

Le ena misel nas tolaži, da skupaj bomo vsi enkrat.

V tvojem grobu tam počivaš, rešena si vseh nadlog,

Le žaluje, žaluje, jaz prestala že sem smrt.

V grobu tvojem zdaj počivam, ki tudi vam bo kmalu
soput.

Vse prežgoda, draga hčerka, se ločila si od nas.

Želja naša je spavaj mirno v zemlji rodni,

dokler nas ne združi čas.

ZALUJOČI:

Anton in Mary Obreza, stariša;

Anthony, brat.

DELNIŠKA SEJA

Letna delniška seja tiskovne družbe

THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.

ENAKOPRAVNOST

se vrši v

NEDELJO, 12. JANUARJA, 1936

v Slov. Del. Domu, 15335 Waterloo Road

Pričetek ob 1:30 popoldne. Podano bo poročilo o stanju družbe, volilo se bo odbor za prihodnje leto in končno se bo razmotrivalo o poslovnem zboljšanju.

Delničarji so vljudno vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo te delniške seje in da so točni.

Ludvik Medveshek, tajnik-blagajnik

GRDINA'S Pre-Inventory Sale

DRESSES

SILK CREPE, light and dark shades including new spring prints at a special price

\$3.88

DRESSES VALUED UP TO \$16.50

\$4.85 & \$5.82

A special lot at \$1.94

HOSE

OUR FAMOUS MOJUD HOSIERY,
CHIFFON AND SERVICE

Regular 79c, 3 pairs for \$2.00

Regular \$1, 3 pairs for \$2.55

HATS

FELTS AND VELVETS
97c

SWEATERS

SPECIAL AT
97c and \$1.49

SKIRTS

\$1.49 and \$1.94

SILK LINGERIE

A very special lot at 79c

SLIPS

Regular \$1.00 special at 84c

Extra sizes — built up shoulder at 49c

With lace trim at 49c

All other articles in store including party, formal, bridal and bridesmaid outfits at a 15% discount. Will hold bridal outfits until needed.

This sale does not affect cosmetics of Harriet Hubbard Ayers

THIS SALE WILL LAST ONLY THREE (3) DAYS

THURSDAY, FRIDAY, SATURDAY,

January 9-10-11

Grdina Shoppe

6111 ST. CLAIR AVENUE

— VABILO NA —

PROSLAVO in VESELICO

društva "Slovenski dom," št. 6 SDZ

ob priliki prejema srebrne kupe

V NEDELJO, 12. JANUARJA, 1936

popoldne in zvečer v Slov. Društvenem Domu,

v Euclid, Ohio

Vzpored pa je opisan v dopisu "Srebrna kupa"